

KLIIMAMINISTEERIUM

Aleksandr Timofejev
AS Tallinna Vesi

Teie 13.03.2024

Meie 27.03.2024 nr 1-17/24/1382-2

Vastus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse
tõlgendamise küsimusele

Austatud härra Timofejev

Pöördusite Kliimaministeeriumi poole seoses meie 01.02.2024 vastuskirjaga nr 1-17/24/335-2 Konkurentsiameti 22.01.2024 pöördumisele seoses ühisveevärgi- ja kanalisatsiooniseaduses (edaspidi ÜVVKS) §-s 7 tarbija mõiste tõlgendamisega.

Kliimaministeerium on tõepoolest seisukohal, et ÜVVKSi § 7 mõistes ei loeta tarbijaks ühe vee-ettevõtja kliendiks olevat teist vee-ettevõtjat, kuivõrd see seaks ebavõrdsesse olukorda n-ö teise vee-ettevõtja kliendid, kes peaksid seeläbi maksma kinni ka esimese vee-ettevõtja tegevuspiirkonnas tehtavad kulutused ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks, mis ei ole vajalikud neile teenuse osutamiseks. Ka ÜVVKSi § 57 lõikes 2 sätestatud erisus näitab, et teist vee-ettevõtjat ÜVVKSi § 7 mõistes tarbija hulka ei loeta.

Kliimaministeerium on seisukohal, et juhul, kui üks vee-ettevõtja osutab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust teisele vee-ettevõtjale, siis võib n-ö teisele vee-ettevõtjale (kellele osutatakse teenust) määrata esimese (teenust osutava) vee-ettevõtja tegevuspiirkonnas teenust tarbivate füüsiliste ja juriidiliste isikutega võrreldes erineva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna, lähtudes iga juhtumi puhul konkreetsetest asjaoludest, sh teisele vee-ettevõtjale teenust osutava vee-ettevõtja asjakohastest kuludest. Oluline on, et teisele vee-ettevõtjale ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniteenuse hinna kujundamisel arvestatakse vaid teisele vee-ettevõtjale teenuse osutamiseks vajaminevaid kulusid, mitte kulusid, mis on vajalikud vaid teenust osutava vee-ettevõtja tegevuspiirkonnas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni toimimiseks. Juhime Teie tähelepanu sellele, et siinkohal pole mõeldud, et n-ö esimese vee-ettevõtja (kes osutab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust teisele vee-ettevõtjale) tegevuspiirkonnas tehtud kulutusi ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks ei tohi üldse teise vee-ettevõtja (kellele osutatakse teenust) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna kujundamisel arvestada, vaid mõeldud on seda, et teise vee-ettevõtja ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna kujundamisel võib arvestada esimese vee-ettevõtja tegevuspiirkonnas tehtud kulutusi ainult üksi sellises osas, mis on vajalik ka teisele vee-ettevõtjale ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks (seega eeldab kulude eristamist). Ehk näiteks kõiki kogu Tallinna põhitegevuspiirkonnas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks tehtud kulutusi ei ole õigustatud automaatselt arvestada teisele vee-ettevõtjale teenuse osutamise kulude hulka, vaid eristada tuleb see osa kuludest, mis on vajalik põhitegevuspiirkonna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni taristu kaudu teisele vee-ettevõtjale ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks (oluline on kulude eristus ja kulupõhisus). Seejuures märgime, et teisele vee-

ettevõtjale osutatava ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamise kulude põhjendatuse otsustab Konkurentsiamet vastavalt ÜVVKSi § 57 lõikele 2.

Toote oma pöördumises välja, et ÜVVKSi § 57 lg 2 kohaselt võib teisele vee-ettevõtjale ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamisel võtta tasu Konkurentsiameti hinnaotsuse kohaselt. Samas tuleb teisele vee-ettevõtjale ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse tasu määramisel arvestada ÜVVKSi §-s 50 sätestatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna kujundamise aluseid, st teenuse hind tuleb kujundada selliselt, et vee-ettevõtjale on tagatud teenuse osutamisega seotud tegevuskulud, investeringud ja põhjendatud tulukus ning hind ei tohi eri tarbijate või nende rühmade suhtes olla diskrimineeriv. ÜVVKS seletuskiri (§ 49 lg 6 kommentaar) lubab rakendada hinnaerisusi teistele vee-ettevõtjatele teenuse osutamisel, lähtudes suurematest tarbimismahtudest, tingimusel, et seejuures katab teenuse hind teenuse osutamisega kaasnevad kogukulud.

Tõepoolest tuleb ÜVVKSi § 57 lg 2 kohaselt teisele vee-ettevõtjale ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamisel võtta tasu Konkurentsiameti hinnaotsuse kohaselt, arvestades seejuures ka ÜVVKSi §-s 50 sätestatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna kujundamise aluseid. ÜVVKSi § 49 lg 6 kohaselt võib küll ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse tasusid kehtestada eri määrades, arvestades tarbijarühmade tarbimismahte, kasutatavaid teenuseid, joogiveevaru säästliku kasutamise eesmärki ja ÜVVKSi §-s sätestatud hinna kujundamise põhimõtteid tingimusel, et seejuures katab teenuse hind teenuse osutamisega kaasnevad kogukulud. See tähendabki seda, et ka teisele vee-ettevõtjale ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna kujundamisel tuleb muuhulgas järgida kulupõhisuse printsiipi ning ei tähenda seda, et teisele vee-ettevõtjale osutatava ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hind peab ilmtingimata olema alati soodsam kui n-ö esimese (teisele vee-ettevõtjale teenust osutava) vee-ettevõtja enda tegevuspiirkonna sees kehtiv ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hind. Ka teisele vee-ettevõtjale ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust osutades peavad selleks teenust osutava vee-ettevõtja kulud saama kaetud. Ehk juhul, kui on tõendatav, et teisele vee-ettevõtjale osutatava ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamise kulud ei erine vee-ettevõtja tegevuspiirkonna tarbijatele teenuse osutamise kuludest või isegi ületavad neid, ei pea olema teisele vee-ettevõtjale kohaldatav ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hind ilmtingimata alati madalam kui oma tegevuspiirkonna tarbijale kehtiv hind. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hind ei tohi olla diskrimineeriv vee-ettevõtja enda tegevuspiirkonna tarbijate jaoks ning ka teisele vee-ettevõtjale ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust osutades. Seetõttu ongi oluline kulude eristus ja kulupõhine lähenemine.

Juhime Teie tähelepanu ka sellele, et kuni 30.06.2023 kehtinud ÜVVKSi § 14 lg 7 nägi tõesti ette, et veevarustuse ning reo-, sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse tasude osas võis kehtestada erinevaid kliendigruppe erinevatest tarbimismahtudest tulenevate erinevate vee-ettevõtja kulutuste alusel. See põhimõte sisaldub ka alates 01.07.2023 kehtiva ÜVVKSi § 49 lõikes 6.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Keit Kasemets
kantsler

Teadmiseks: Konkurentsiamet

Anni Mandel, 605 1257
anni.mandel@kliimaministerium.ee